

Nieuwsbrief

Effectieve zorg & behandeling bij dementie

Deze nieuwsbrief is een uitgave van
de Informatiedesk Effectieve zorg & behandeling bij dementie en
de Helpdesk Ontmoetingscentra

Jaargang 3, nr. 2, December 2014

Redactie: B.J.J. Hattink, R.M. Dröes, F.J.M. Meiland, I.H. Hendriks.

Inleveren kopij: R.M. Dröes, Afd. Psychiatrie, VU medisch centrum, Valeriusplein 9, 1075 BG Amsterdam.

Email: ontmoetingscentra@ggzingeest.nl, www.vumc.nl/ontmoetingscentradementie

Redactioneel

Het jaar is al weer bijna om, we stevenen af op 2015! Maar eerst nog even genieten van de Kerst, vakantie, oliebollen en appelbeignets en ... natuurlijk de Nieuwsbrief. We hebben weer een update voor u van de nieuwste Ontmoetingscentra. Een prachtig bericht: de Ontmoetingscentra zijn de eerste officieel erkende effectieve interventie in de Langdurende zorg door de Erkenningscommissie Langdurende zorg (maak hier gebruik van in de onderhandeling met Gemeente en zorgverzekeraar!). Ook kunt u lezen over de stand van zaken aangaande het voorgenomen project Ontmoetingscentra 3.0.

Heeft u al eens gehoord van Cognitieve Stimulatietherapie? De ontwikkelaars van deze therapie, die in Engeland inmiddels zeer populair is zijn op zoek naar mogelijkheden om de therapie te verspreiden in Europa. Bent u geïnteresseerd hierin meldt dit dan svp bij de helpdesk OC.

Onder de rubriek Nieuws algemeen is een uitgebreide samenvatting opgenomen van het World Alzheimer report 2014. Ook vindt u hier informatie over het landelijke implementatieproject 'Onvergetelijk; interactieve rondleidingen voor mensen met dementie en hun mantelzorgers', waar al veel deelnemers van Ontmoetingscentra van hebben kunnen genieten.

Tot slot kunt u in deze nieuwsbrief weer lezen over nieuw onderzoek in de rubriek Uitgelicht en vindt u interessante congressen- en boekentips.

Wij wensen u hele Fijne kerstdagen en alle goeds voor 2015!

De redactie

Nieuws uit de ontmoetingscentra

Nieuw ontmoetingscentrum "De Vriendschap" in Hoofddorp

Het Ontmoetingscentrum "De Vriendschap" is sinds kort geopend op maandag, woensdag en vrijdag in het kerkcentrum aan de Muiderbos 36 in Hoofddorp. Het biedt activiteiten, ondersteuning voor mantelzorgers en een beweegprogramma. Contact: programmacoördinator Els Tulen (els.tulen@pcsoh.nl; tel: 06-46935891)

Ontmoetingscentrum "Munnekewij" in Noordwijkerhout

Het Ontmoetingscentrum Dementie Munnekewij is sinds vorig jaar geopend, en gevestigd in woonzorgcentrum Topaz Munnekewij, aan de Via Antiqua 25 in Noordwijkerhout. Contact: programmacoördinator Madelon van Neerijnen (csb@topaz.nl; tel: 0252-375544)

Ontmoetingscentrum "Glanerbrug"

Op 23 januari 2015 opent Ontmoetingscentrum Glanerbrug, als eerste centrum in Overijssel (!), haar deuren in het Ariënhuis, Pater ten Winkelstraat 3 in Glanerbrug. Contact: Programmacoördinator Ilona Goselink (igoselink@bruggerbosch.nl; tel: 053-4607777)

'Ontmoetingscentra' als eerste interventie langdurende zorg erkend!

Het ondersteuningsprogramma 'Ontmoetingscentra' is de eerste interventie die in de zomer van 2014 officieel erkend is door de erkenningscom-

missie langdurende zorg als zijnde een effectieve interventie. Een gedetailleerde beschrijving van de Ontmoetingscentra is te vinden op de website Zorg voor beter. Alle Ontmoetingscentra ontvingen per mail een digitaal erkenningscertificaat. We hebben er hard voor gewerkt (!), maar het is nu dus officieel erkend dat Ontmoetingscentra mensen met dementie en hun naasten effectief ondersteunen, zodat zij langer thuis kunnen blijven wonen en hun mantelzorgers minder snel overbelast raken.

Effectiviteit Ontmoetingscentra samengevat

"Deelname aan het geïntegreerde ondersteuningsprogramma in een Ontmoetingscentrum blijkt een positievere invloed te hebben op de competentiegevoelens van mantelzorgers dan een reguliere psychogeriatrische dagbehandeling. Mantelzorgers geven ook aan dat zij zich door de ontvangen ondersteuning in het Ontmoetingscentrum minder belast voelen. Daarnaast hebben de Ontmoetingscentra een positiever effect op gedrags- en stemmingsontregelingen van mensen met dementie, vooral op het gebied van inactiviteit, niet-sociaal gedrag, depressie en op de mate van zelfwaardering en leidt het gecombineerde programma tot uitstel van opname in een verpleeghuis van mensen met dementie."

Overzicht en inzicht

In de ouderenzorg en gehandicaptenzorg zijn veel goede interventies ontwikkeld. Toch zijn ze voor andere professionals vaak moeilijk te vinden, laat staan te vergelijken. De kwaliteit is lastig te overzien en de voorwaarden voor uitvoering moeilijk te achterhalen. Het erkenningstraject geeft inzicht in goed onderbouwde of effectieve interventies. Twee onafhankelijke deelcommissies onder voorzitterschap van Prof. dr. Pauline L. Meurs beoordelen de ingediende interventies op kwaliteit. Vilans maakt de erkende interventies centraal en online toegankelijk. Erkende interventies worden in de toekomst bovendien opgenomen als Good Practice in de kwaliteitsbibliotheek van Zorginstituut Nederland. Zo ontstaat overzicht én inzicht in de kwaliteit.

Onderbouwde en effectieve zorg

Een erkenning is een belangrijke stap om onderbouwde en effectieve zorg te ontsluiten en te stimuleren. Wilt u meer weten over de erkenning van Ontmoetingscentra of weten welke interventies toewerken naar erkenning? Kijk dan op de website van Vilans: <http://www.zorgvoorbeter.nl> (<http://goo.gl/wky1bc>)

Ontmoetingscentra 3.0

Zoals bekend is de onderzoeksgroep van Rose-Marie Dröes (VUmc) samen met DAZ en Dementelcoach al enige tijd bezig met de voorbereiding van het project "Ontmoetingscentra 3.0", waarin het bewezen succesvolle concept van de Ontmoetingscentra zal worden uitgebreid met drie nieuwe interventies: DementTalent, Dementelcoach en STAR-dementiezorgraining voor mantelzorgers, vrijwilligers en professionals. Inmiddels zijn er al meer dan 20 centra die zich hebben opgegeven voor deelname aan het implementatie- en evaluatieproject. Er kunnen nog steeds centra meedoen! Voorwaarde is wel dat het ontmoetingscentrum per 1 april 2015 minstens twee jaar open is.

Verscheidene subsidiegevers hebben toegezegd het project te willen ondersteunen, zoals Stichting Dijkverzwaren, Stichting Dioraphte, Stichting RCOAK en Fonds Sluyterman Van Loo. Momenteel hebben we al meer dan de helft van de benodigde gelden bijeen! Voor de resterende gelden zijn nog subsidieaanvragen in behandeling. We wachten met spanning af!

Rose-Marie Dröes

Europees onderzoek naar Cognitieve Stimulatie Therapie

In Europees verband bestaan er plannen om Cognitieve Stimulatie Therapie (CST) te gaan onderzoeken op zijn effect. De ontwikkelaars van CST, de Britse onderzoekers Aimee Spector, Martin Orrell en Robert Woods, hebben hierover contact gezocht met het VUmc (prof. Rose-Marie Dröes).

Bij CST wordt geen gebruik gemaakt van specifieke trainingsoefeningen, maar gaat het om brede cognitieve stimulatie, waarbij gebruik gemaakt wordt van thema's zoals kindertijd en eten, muziek, gedichten of beweging. Er wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van multisensorische stimulatie, en er wordt zoveel mogelijk beroep gedaan op het verwerken van informatie, en niet op feitelijke kennis (bij een onderdeel over gezichten wordt bijvoorbeeld gevraagd 'wie ziet er het jongst uit?' in plaats van 'wie is dit?'). Het niveau van de activiteiten kan aangepast worden aan het niveau van de groep.

Alvorens wij vanuit VUmc naar deze therapie onderzoek uit gaan zetten, zijn wij benieuwd in hoeverre er in Nederland onder de Ontmoetingscentra interesse is in de toepassing van deze therapie en eventuele deelname aan een onderzoek. Ontmoetingscentra die zich al hebben aan-

gemeld voor het OC 3.0 project kunnen wel hun interesse tonen, maar (vooralsnog) niet aan een onderzoek naar CST meedoen.

Voor meer informatie en blijk van interesse kunt u een mail sturen naar ontmoetingscentra@ggzingeest.nl

Music for Life – Daar zit muziek in!

Muziek kan de kwaliteit van leven van mensen met dementie en de communicatie met mensen in hun directe omgeving bevorderen. Het aantal mensen met dementie neemt de komende jaren toe en het werken met ouderen waaronder mensen met dementie, kan een belangrijk nieuw werkveld zijn voor (toekomstige) musici.

In samenwerking met partners uit de gezondheidszorg en de muziekprofessie werkt het lectoraat Lifelong Learning in Music van de Hanze Hogeschool Groningen aan een trainingsprogramma voor het geven van interactieve muzikale workshops aan mensen met dementie. In de periode september 2013 - april 2014 heeft een pilot training plaatsgevonden aan het Prins Claus Conservatorium (Groningen) en het Koninklijk Conservatorium (Den Haag), waarbij ook een pilot project heeft plaatsgevonden in verzorgingshuizen. Op vrijdag 6 juni vond een slotsymposium 'Muziek en Dementie' plaats in Amsterdam.

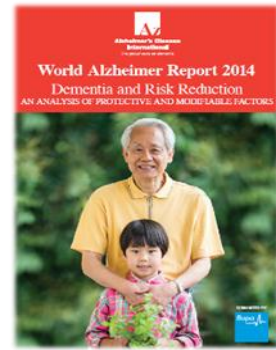

Nieuws algemeen

Wereld Alzheimer Rapport 2014: Dementie aanzienlijk te verminderen door preventie

Het risico op dementie kan worden verminderd door roken te ontmoedigen en door betere preventie, detectie en behandeling van hoge bloeddruk en diabetes. Dit blijkt uit het Wereld Alzheimer Rapport 2014 van Alzheimer Disease International, de internationale koepelorganisatie waar ook Alzheimer Nederland deel van uitmaakt. Het Wereld Alzheimer Rapport is samengesteld door professor Martin Prince van King's College

Londen (Institute of Psychiatry, Psychology & Neuroscience) en hij roept overheden op om dementie op te nemen in nationale preventieprogramma's tegen bijvoorbeeld hart- en vaatziekten en kanker. Weinig bewegen en overgewicht zijn risicofactoren voor diabetes en hoge bloeddruk en moeten daarom ook worden aangepakt.

Betere bloedvaten

In westerse landen wordt tegenwoordig veel aandacht besteed aan een gezond hart- en vaatstelsel. In veel andere landen tekent zich juist een tegenovergesteld beeld af, met een toename van diabetes, hartkwalen en beroertes. Ook speelt vergrijzing in deze landen steeds meer een rol. Volgens het rapport komt in 2050 ruim 70% van alle mensen met dementie uit landen met lage of middeninkomens.

Stoppen met roken

Roken is een erg belangrijke risicofactor voor dementie. Daarvoor is het nooit te laat om te stoppen. Onderzoek laat zien dat ex-rokers van 65 jaar en ouder hetzelfde lagere risico op dementie hebben als mensen die nooit gerookt hebben. Mensen die blijven roken hebben juist een veel hoger risico op dementie.

Opleiding

Mensen die een hoge opleiding hebben genoten, hebben minder kans op dementie. Onderzoek toont aan dat opleiding geen effect heeft op de ziekteprocessen die leiden tot dementie. Daarentegen vermindert een hoge opleiding de gevolgen die de ziekteprocessen hebben op het mentaal functioneren. Er is dan meer reservecapaciteit om de gevolgen van de ziekte op te vangen.

Langer, gelukkiger en onafhankelijker leven

De vele onderzoeken op het gebied van dementie suggereren dat we langer, gelukkiger en onafhankelijker kunnen leven wanneer we ouder worden met gezonde en goed ontwikkelde hersenen. De kans op dementie vermindert daarbij sterk. Het stimuleren van goede (brein)gezondheid is belangrijk in het hele leven. Vanaf 50 jaar is dit extra belangrijk. De ziekteprocessen die dementie veroorzaken, ontstaan namelijk tientallen jaren voordat de symptomen zich voordoen.

Nooit te laat

Het rapport dringt erop aan om ook ouderen te betrekken in preventieprogramma's. Het is nooit te laat om te veranderen. Hoe sterk het aantal mensen met dementie zal stijgen, is waarschijnlijk voor een groot deel afhankelijk van ons succes of onvermogen om de volksgezondheid te verbeteren. Een gezonder leven is een belangrijke stap op weg naar een toekomst met minder kanker, hart- en vaatziekten, diabetes en ook dementie.

Positieve trend

Professor Martin Prince: "Er is al bewijs van verschillende studies dat ouderen in westerse landen minder vaak en minder vroeg in het leven worden getroffen door dementie. We schrijven dit toe aan betere scholing en programma's om hart en vaatziekten te voorkomen. We moeten er alles aan doen om deze trend voort te zetten."

Nederland

Broekema: "Gemiddeld heeft iemand een kans van 1 op 5 om in zijn leven dementie te krijgen. Door risicofactoren te verminderen kunnen we als Nederlanders deze kans sterk terugdringen. Daarom roept Alzheimer Nederland onder andere overheid, verzekeraars, gezondheidsfondsen, sportverenigingen en natuurlijk de mensen zelf op om met ons de strijdbijl op te pakken. Onderzoek bewijst het. Er is iets te doen tegen dementie en het is nooit te laat om te beginnen."

Bron: www.alzheimer-nederland.nl

"Onvergetelijk"-museum project

Uniek, nieuw project voor mensen met dementie en hun mantelzorgers

Het Stedelijk Museum Amsterdam en het Van Abbemuseum in Eindhoven ontwikkelden een speciaal programma voor mensen met dementie en hun mantelzorgers: Onvergetelijk Stedelijk en Onvergetelijk Van Abbe. Met steun van het Gieskes-

Strijbis

Fonds werd een soortgelijk project opgezet voor tien andere musea in Nederland.

Het Onvergetelijk project is geïnspireerd op het Meet me at MoMa programma van het Museum of Modern Art in New York.

Kijken naar kunst biedt de mogelijkheid met elkaar van gedachten te wisselen en ideeën te delen zonder terug te hoeven vallen op het korte termijn geheugen. Kijken naar en praten over kunst biedt bovendien toegang tot ervaringen die opgeslagen zijn in het lange termijn geheugen. Door middel van cognitieve oefeningen worden de hersenen zo gestimuleerd dat ze de algemene gezondheid positief beïnvloeden, zo toont onderzoek aan.

Het "Onvergetelijk" programma is inmiddels te volgen in het Centraal Museum in Utrecht en het CODA Museum in Apeldoorn, en zal de komende twee jaar worden ingevoerd in de volgende musea:

- Zeeuws Museum, Middelburg
- Natura Docet Wonderryck, Twente, Denekamp
- Boijmans van Beuningen, Rotterdam
- Drents Museum, Assen
- Museum Dr8888, Drachten
- Singer Laren, Laren
- Limburgs Museum & Museum van Bommel van Dam, Venlo
- Mauritshuis, Den Haag

Onderzoek uitgelicht

Gedragmanagement-programma voor mantelzorgers blijkt effectief om geagiteerd gedrag te verminderen

Dit gedragmanagement-programma combineert psychoeducatie voor mantelzorgers met oefening in specifieke gedragstechnieken. Onder andere worden de gedragsproblemen die bij dementie voorkomen besproken en toegelicht. Ook werd het ABC van gedragsveranderingen aangeleerd: A staat voor het identificeren van de triggerende gebeurtenis die voorafgaat aan het gedragsprobleem; B voor het gedragsprobleem en C voor het gevolg van het gedrag. Mantelzorgers houden wekelijks een dagboekje bij waarin ze de gedragsproblemen beschrijven, op basis waarvan de therapeut advies geeft over wat mantelzorgers kunnen doen om het probleemgedrag te verminderen. Tijdens de laatste sessies werd het ABC gebruikt om strategieën te ontwikkelen om te leren omgaan met de gedragsproblemen van mensen met dementie.

Na 12 weken vertoonden mensen met dementie minder fysiek en verbaal geagiteerd gedrag. Man-

telzorgers voelden zich na de interventie minder belast. Bron:

www.vumc.nl/informatiedesk-dementiezorg

Cursussen

Ook dit jaar hebben weer veel cursisten de training voor personeel Ontmoetingscentra en de training voor Laagdrempelige Dagbehandeling met Mantelzorgondersteuning (LPD+MO) met goed gevolg doorlopen! In totaal namen aan de Ontmoetingscentra cursus 24 cursisten deel, en aan de LPD+MO cursus 20 cursisten.

Nieuwe cursussen medewerkers Ontmoetingscentra en Laagdrempelige dagbehandelingen

De inschrijving voor de nieuwe cursussen voor personeel van OC's en LPD+MO's is weer geopend! De cursus Ontmoetingscentra begint in februari 2015, die voor personeel van LPD+MO's in april 2015.

De cursussen zijn met name bedoeld voor nieuwe personeelsleden van (startende) ontmoetingscentra, maar staan ook open voor diegenen die een dergelijke functie in de toekomst ambiëren. De totale cursus bereidt voor op een goede uitvoering van de functie van programmacoördinator van het ontmoetingscentrum of de Laagdrempelige Dagbehandeling met mantelzorgondersteuning.

Congrestips

Landelijk congres Bewegen in de ouderenzorg:

19 januari 2015

Locatie: Spant in Bussum

Met speciale aandacht voor bewegingsgerichte zorg in de praktijk, functionele, recreatieve, preventieve en therapeutische beweegoplossingen, en individuele beweegplannen en multidisciplinaire samenwerking.

Deelnamekosten: 330 Euro

Inschrijven: www.studiearena.nl

Congres Vrijheidsbeperkende maatregelen en onvrijwillige zorg:

Inspelen op het wetsvoorstel Zorg en Dwang

Datum: 2 februari 2015

Locatie: De Werelt, Lunteren

Inschrijven: <http://goo.gl/Ibxg0s>

Deelnamekosten: 340 Euro

Vrijheidsbeperingen komen meer voor dan nodig is in de zorg, vaak om vallen of verdwalen te voorkomen. Maar ieder mens wil vrij zijn om te gaan en staan waar hij wil en zo lang mogelijk zijn

eigen keuzes kunnen maken. Voor de meeste mensen voelt het dan ook als een straf als die vrijheid wordt afgenomen. En als dat toch gebeurt, kan dit leiden tot verdriet, boosheid, angst en moeilijk gedrag. Er zijn vaak minder ingrijpende alternatieven beschikbaar dan de maatregelen die nu frequent worden toegepast.

De wet Zorg en Dwang, die als uitgangspunt heeft dat er zo weinig mogelijk vrijheidsbeperking wordt toegepast, laat nog op zich wachten. Er zijn echter voldoende handvatten om als instelling en professional nu al aan de slag te gaan.

Landelijk congres 'Ouderenmishandeling'

Datum: 4 februari 2015

Locatie: Aristo, Eindhoven

Inschrijven: <http://goo.gl/cxp5cu>

Deelnamekosten: 350 Euro

Ouderenmishandeling is een groeiend en schrijnend probleem en verdient de aandacht. Met het actieplan 'Ouderen in Veilige Handen' krijgt u bij de aanpak van dit probleem ook steun van het Ministerie. Er is echter nog veel behoefte aan deskundigheidsbevordering en handvatten voor preventie en interventie. Op het congres op 4 februari wordt het thema ouderenmishandeling op drie manieren centraal gesteld: ontspoorde professionele zorg, aanpak vanuit het ziekenhuis en financieel misbruik.

Dag van de Dementiezorg:

Complexe dementiezorg in de praktijk

Datum: 24 maart 2015

Locatie: Reehorst, Ede

Inschrijven: <http://goo.gl/ttc56a>

Deelnamekosten: 249 Euro

De zorg voor mensen met dementie is complex en vraagt om specifieke kennis en vaardigheden. Tijdens de 8e editie van de Dag van de Dementiezorg wordt ingezoomd op situaties waar je als zorgprofessional in de dagelijkse praktijk mee te maken hebt. Zoals de dementerende man die zich hevig verzet als hij verzorgd wordt (omgaan met agressiviteit). De verwarde vrouw die steeds weer wegloopt van de afdeling. Of de radeloze mantelzorger die niet meer weet hoe hij zijn geliefde moet verzorgen. Dit jaar wordt ook stilgestaan bij belevingsgerichte omgevingszorg voor mensen met dementie. Wat kunnen we doen om mensen met dementie een veilig gevoel te geven? Door ons te verplaatsen in de wereld van de persoon met dementie zijn wij vaak beter in staat om dit soort vragen te beantwoorden.

Jonge mensen met dementie: in beweging

Datum: 17 april 2015

Locatie: Reehorst, Ede

Inschrijven: <http://goo.gl/EFONyK>

Deelnamekosten: 210 Euro

In Nederland lijden naar schatting 15.000 mensen op jonge leeftijd aan een vorm van dementie. Bij deze mensen begint het ziekteproces al ver voor hun 65e jaar. Jonge mensen met dementie vragen om zorg en zorgvoorzieningen die passen bij hun levensfase. Hun zorgbehoefte verschilt wezenlijk van die van ouderen met dementie. Tijdens dit congres staat het thema beweging centraal, zowel in figuurlijke als in letterlijke zin. Ook gaat de film 'Mijn kind heeft dementie' in première. Een dubbelportret van twee jonge mannen die ruim vóór hun dertigste dementie kregen. Roy (nu 29) heeft frontotemporale dementie, Roan (nu 32) heeft de ziekte van Alzheimer. Wat betekent dit voor henzelf en voor de mensen om hen heen? En hoe gaat de hulpverlening in Nederland hier mee om?

Leestips

Ik raak alles kwijt

M. Asman

Uitg. Scriptum (Prijs: 16 Euro)

In 'Ik raak alles kwijt' schetst Marianne Asman een ontroerend portret van haar vader, bij wie na een moeizame zoektocht door de zorg frontotemporale dementie wordt vastgesteld. Vanaf de diagnose tot aan haar vaders dood begeleidt ze hem liefdevol. Ze volgt zijn ziekteproces op de voet en probeert, wanneer hij afhankelijk van de omgeving wordt, hulp te krijgen. Ze krijgt te maken met de "eilandjesmentaliteit" in de gezondheidszorg en ziet de familieverhoudingen scherp bevestigd. Uiteindelijk staat ze, samen met haar moeder, alleen aan het bed van haar vader.

Openhartig vertelt ze over haar ervaringen en de uitputtingsslag als mantelzorgster en biedt daarmee medemantelzorgers een steun in de rug. Tegelijkertijd reikt ze informatie aan over het ziekteproces en het verloop ervan, de soort dementie, het omgaan met gedragsproblemen en geheugenstoornissen, en de rol van de professionals, zorgaanbieders en beleidsmakers. Een indringend verhaal, en herkenbaar voor iedereen die met dementie te maken heeft als

getroffene, familielid of partner, of als professional.

Marianne Asman is orthopedagoog en werkt als zelfstandig adviseur en trainster op het gebied van sociale vaardigheden en faalangstreductie. Ze begeleidt individuen en groepen bij uiteenlopende problemen.

In gesprek met mensen met dementie

M.E. van den Brandt van Heek & W. Huizing

Uitg. Bohn Stafleu van Loghum (Prijs: 39,95 Euro)

Deze uitgave is een praktisch hulpmiddel om te communiceren met mensen met dementie. Effectief communiceren is lang niet altijd eenvoudig. Het vraagt om inzicht en vaardigheden hoe dergelijke gesprekken te voeren en aan te sluiten bij de belevingswereld van iemand met dementie.

Het vertellen van het persoonlijke verhaal en zichtbaar maken van het gehoorde verhaal blijkt enorm belangrijk te zijn voor verdere gesprekken. Een goed voorbeeld hiervan is het samenstellen van een verhalenbundel.

Deadline kopij volgende nieuwsbrief: **15 maart 2015**

De Helpdesk Ontmoetingscentra is onderdeel van het **Amsterdam Center on Aging, ACA**. Volg ACA

ook op LinkedIn (ACA-Amsterdam Center on Aging) en Twitter (@Adamcenteraging) voor actueel nieuws!

